

2000. évi II. törvény

az önálló orvosi tevékenységről

Az Országgyűlés felismerve, hogy az egészségügyi reform végrehajtása, a betegségek megelőzése, felismerése és gyógyítása csak a szakmáját szerető orvostársadalom aktív közreműködésével valósítható meg, figyelemmel arra, hogy a gyógyítás közügy, amelyben az elsődleges felelősség a gyógyító orvost terheli, e munka elismerése, az orvostársadalom helyzetének, ezáltal a betegellátás színvonalának javítása érdekében a következő törvényt alkotja:

1. § (1) E törvény hatálya a Magyarország területén egészségügyi szolgáltatás keretében nyújtott önálló orvosi tevékenységre és az e tevékenységet nyújtó orvosokra terjed ki.

(2) E törvény alkalmazásában

a) *önálló orvosi tevékenység*: a területi ellátási kötelezettség körében az egészségügyi alapellátásról szóló törvény szerint a házi orvos, a házi gyermekorvos, a fogorvos (a továbbiakban együtt: házi orvos) által nyújtott egészségügyi ellátás;

b) *orvos*: a külön jogszabály szerint vezetett alap- és működési nyilvántartásban szereplő orvosi, fogorvosi szakképesítéssel rendelkező személy;

c) *praxisjog*: az egészségügyi államigazgatási szerv által az a) pont szerinti orvos részére adott önálló orvosi tevékenység nyújtására jogosító engedélyben foglalt jog, amely alapján önálló orvosi tevékenység területi ellátási kötelezettséggel, meghatározott körzetben végezhető.

2. § (1) A házi orvos önálló orvosi tevékenységet - akadályoztatásának jogszabályban meghatározott eseteit kivéve - csak személyesen folytathat a kormányrendeletben meghatározott praxiskezelő (a továbbiakban: praxiskezelő) által megállapított házi orvosi körzetben, a praxisjogot engedélyező határozat véglegessé válásától.

(2) A praxisjog alapján végezhető önálló orvosi tevékenység - törvényben meghatározott kivétellel - csak a praxiskezelő határozatában megállapított házi orvosi körzetben folytatható.

(3) A praxisjog olyan, személyhez kapcsolódó vagyoni értékű jog, amely jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén elidegeníthető és folytatható.

(4) A praxisjog jogosultjának halála esetén - egymást követő sorrendben - a praxisjog folytatására

a) a házastárs, illetőleg

b) az egyenesági leszármazó

jogosult. A b) pontban meghatározott személyek között a leszármazási fok határozza meg a praxisjog folytatására való jogosultság sorrendjét.

(5) Ha a (4) bekezdés b) pontja alapján több, a jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő személy lenne jogosult a praxisjog folytatására, e jogosultak a korábbi jogosult halálától számított 30 napon belül - jogvesztés terhe mellett - nyújthatják be az **egészségügyi államigazgatási szervhez praxiskezelőhöz** azt a megállapodásukat, amelyben megjelölik a praxisjog folytatására egyedül jogosult személyt.

(6) Ha a (4) bekezdés alapján a praxisjog folytatására jogosult személy nem felel meg a jogszabályban meghatározott feltételeknek:

- a praxisjog folytatására irányuló jogáról a sorrendben őt követő, a jogszabályi feltételeknek megfelelő személy javára lemondhat, illetőleg

- a praxisjogot a korábbi jogosult halálától számított 1 éven belül ingyenesen vagy visszerhesen elidegenítheti.

(7) Ha a praxisjog elidegenítésére a (6) bekezdés alapján jogosult személy e jogával az ott megjelölt határidőn belül nem él, a praxisjog megszűnik.

(8) A praxisjog elidegenítésére irányuló jog a praxisjog jogosultját is megilleti.

(9) A praxisjog bérbe, haszonbérbe nem adható és gyakorlásának joga sem ingyenesen, sem visszterhesen más részére át nem engedhető.

(9a) Az Egészségbiztosítási Alapból a finanszírozás keretében folyósított összeg a praxisjog megszerzése érdekében felhasználható.

(10) A tartósan betöltetlen háziorvosi körzetek miatti ellátási különbségek kiegyenlítésére, a hátrányos helyzetű települési önkormányzatok egészségügyi alapellátási feladatai megszervezésének segítésére külön jogszabály szerint működtetett Praxisprogram szolgál.

(11) A praxisjog megszerzéséhez felvett hitelhez, illetve kölcsönhöz az állam - kormányrendeletben meghatározott módon - kamattámogatást biztosít.

2/A. § (1) A praxisjog elidegenítésére vonatkozó szándékát az azt elidegeníteni kívánó személy - ha van a praxisjogot megszerezni kívánó orvos, őt is megjelölve - bejelenti a praxiskezelőnek és az adott praxisjoggal érintett települési önkormányzatnak. Ha a (2) bekezdés *b)* pontja alapján a települési önkormányzat nem szándékozik a praxisjogot megszerezni kívánó orvossal a 2/B. § szerinti feladat-ellátási szerződést kötni, úgy a települési önkormányzat, valamint a praxiskezelő - az (1a) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - jelöl meg más, a praxisjogot megszerezni kívánó orvost.

(1a) A praxiskezelő kizárólag akkor jelölhet az önkormányzat véleményének kikérését követően más orvost, ha azt jogszabályban meghatározott ellátásbiztonsági és gazdaságossági szempontok indokolják és az ezeknek megfelelő orvost az érintett önkormányzat(ok) a javaslatot követő 6 hónapon belül sem jelöli(k) meg.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti önkormányzat - a ~~praxisjog-engedélyezésére-jogosult egészségügyi államigazgatási szerv~~ praxiskezelő véleményének kikérését követően -

a) a praxisjogot megszerezni kívánó orvossal - a praxisjog megszerzése esetén - az adott körzetben a 2/B. § szerinti feladat-ellátási szerződést kíván kötni, erről a felek előszerződést kötnek,

b) nem kíván a praxisjogot megszerezni kívánó orvossal az adott körzetben a 2/B. § szerinti feladat-ellátási szerződést kötni, erről az (1) bekezdés szerinti bejelentés napjától számított 45 napon belül nyilatkoznia kell.

(2a) Ha az (1) bekezdés szerinti önkormányzat a (2) bekezdés *b)* pontja szerinti határidőben nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy a praxisjogot megszerezni kívánó háziorvossal az adott körzetben a 2/B. §-a szerinti feladat-ellátási szerződést meg kívánja kötni. Ebben az esetben az (1) bekezdés szerinti bejelentés napjától számított 90 napon belül az adott körzetre vonatkozóan a 2/B. § szerinti feladat-ellátási szerződést az (1) bekezdés szerinti önkormányzat és a praxisjogot megszerezni kívánó orvos megköti.

(3) Praxisjog folytatása esetén vélelmezni kell, hogy az (1) bekezdés szerinti önkormányzat a praxisjogot folytató háziorvossal az adott körzetben a 2/B. § szerinti feladat-ellátási szerződést kíván kötni.

2/B. § (1) A praxisjoggal rendelkező háziorvos és az adott praxisjoggal érintett települési önkormányzat közötti feladat-ellátási szerződés (a továbbiakban: feladat-ellátási szerződés) kötelezően tartalmazza legalább az alábbi tartalmi elemeket:

a) a felek megnevezése, a személyes ellátásra kötelezett orvos megnevezésével,

b) a praxisjoggal érintett körzet meghatározása,

c) a felek kötelezettségeinek meghatározása, ideértve a települési önkormányzatnak a fenntartáshoz történő hozzájárulására vonatkozó szabályokat,

d) a rendelési idő meghatározása, azzal, hogy az adott településen működő, praxisjoggal rendelkező háziorvosok kötelesek rendelési idejüket összehangoltan kialakítani,

- e) az ügyeletben történő részvételre vonatkozó rendelkezések,
- f) a helyettesítésre vonatkozó rendelkezések,
- g) az ellátás nyújtásában részt vevő egészségügyi szakdolgozókra vonatkozó rendelkezések,
- h) a szerződés időtartama,
- i) a felmondásra vonatkozó rendelkezések,
- j) a kártérítésre, kártalanításra vonatkozó rendelkezések.

(1a) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti fenntartási kötelezettség körében a települési önkormányzat köteles gondoskodni

- a) az egészségügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott rendelő (a továbbiakban: rendelő) praxisjoggal rendelkező háziorvos részére történő térítésmentes használatba adásáról,
- b) - amennyiben a rendelő nem a háziorvos vagy a háziorvosi szolgáltató tulajdonában van - a rendelő külső homlokzati részei karbantartásáról, felújításáról, valamint a falakban elhelyezkedő vezetékek és a központi fűtésrendszer teljes vagy részleges cseréjével járó munkák elvégzéséről.

(2) A feladat-ellátási szerződés legrövidebb időtartama 5 év.

(3) A települési önkormányzat a feladat-ellátási szerződést - indoklással - felmondja, ha

- a) a háziorvos a feladat-ellátási szerződésben vállalt kötelezettségeit írásbeli felszólítás ellenére sem teljesíti, vagy folytatólagosan megszegi a jogszabályban foglalt működésre vonatkozó előírásokat,
- b) a háziorvos önálló egészségügyi tevékenység végzésére való jogosultságát bármely okból elveszti.

(4) A feladat-ellátási szerződésben hat hónapnál rövidebb felmondási idő nem határozható meg.

(5) A körzetmódosítás miatt bekövetkezett, a háziorvost ért kár esetén az adott körzet megállapításáért felelős szerv kártalanítási kötelezettséggel tartozik, amelynek megállapításánál figyelembe kell venni a háziorvosi szolgáltató által a finanszírozása keretében kapott egy éves összeget.

(6) A feladat-ellátási szerződést a feladatot ellátó háziorvosi szolgáltató is megkötheti.

(7) Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló, praxisjoggal rendelkező háziorvos esetében az (1) bekezdésben foglaltakat - az egészségügyi szolgálati jogviszonyra vonatkozó szabályokkal összhangban - megfelelően alkalmazni kell.

(8) A feladat-ellátási szerződés megkötésekor felmerülő vitás kérdések rendezésében a **praxisjog engedélyezésére jogosult egészségügyi államigazgatási szerv praxiskezelő** - a felek által meghatározott kérdések eldöntésében - segítséget nyújt.

(9) Ha a feladatellátási szerződés az (1) bekezdés szerinti tartalmi elemeket nem vagy nem a jogszabályban előírtak szerint tartalmazza, a praxiskezelő annak érvénytelensége megállapítása céljából a bíróság előtt megtámadhatja.

2/C. § A praxiskezelő

a) nyilvántartást vezet

aa) a praxisjogokról,

ab) a tartósan betöltetlen háziorvosi körzetekről,

b) regisztrálja a praxisjogra vonatkozó adásvételeket, ebben a körben nyilvántartja az eladó és a vevő nevét és pecsétszámát, valamint a praxisjog és az adásvétel azonosítására szolgáló adatokat, továbbá közzéteszi és hirdeti a megvásárolható praxisjogokat.

2/D. § (1) A 2/C. § a) pont aa) alpontja szerinti nyilvántartás a praxis kódja, a praxisjoggal érintett körzet meghatározása, a praxisjogot engedélyező határozatot kiadó vagy a praxisjogot hatósági bizonyítványban igazoló hatóság megnevezése, az engedély vagy a hatósági bizonyítvány száma és kelte tekintetében, a 2/C. § a) pont ab) alpontja szerinti nyilvántartás a

praxis kódja, a praxisjoggal érintett körzet meghatározása és tartósan betöltetlené válása időpontjának tekintetében közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(2)

(3) A 2/C. § a) pontja szerinti nyilvántartásokban kezelt adatokat a Központi Statisztikai Hivatal részére - a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Stt.) 28. §-ával összhangban a statisztikai cél előzetes igazolása alapján, az ahhoz szükséges mértékben - statisztikai célra egyedi azonosításra alkalmas módon, térítésmentesen át kell adni, és azok a Központi Statisztikai Hivatal által statisztikai célra felhasználhatók. Az átvett adatok körét és az adatátvétel részletszabályait a Stt. 28. §-ában meghatározott együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.

3. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2)-(4)

(5) A területi ellátási kötelezettséggel működő házi orvosok működtetési joga 2012. január 1-jével praxisjognak minősül, amely jog arra a körzetre terjed ki, ahol a házi orvos 2012. január 1-jén területi ellátási kötelezettséggel házi orvosi ellátást nyújt, ideértve a munkavégzésben akadályozott, működtetési joggal rendelkező orvost is.

(5a) A praxisjogot a törvény erejénél fogva megszerző házi orvos kérelmére az **egészségügyi államigazgatási szerv-praxiskezelő** a praxisjog meglétét hatósági bizonyítvánnyal igazolja.

(6) Azok a működtetési joggal rendelkező házi orvosok, akik 2012. január 1-jén nem rendelkeznek területi ellátási kötelezettséggel (a továbbiakban: működtetési joggal rendelkező házi orvos), tartósan betöltetlen körzetben működtetési joguk alapján területi ellátási kötelezettséget vállalhatnak 2015. december 31-éig. A tartósan betöltetlen körzetek betöltésénél a működtetési joggal rendelkező házi orvosok előnyt élveznek. A működtetési joggal rendelkező házi orvos működtetési joga a tartósan betöltetlen körzet betöltésével - illetékmentesen - praxisjognak minősül. Azon működtetési joggal rendelkező házi orvos működtetési joga, aki 2015. december 31-éig nem tölt be tartósan betöltetlen házi orvosi körzetet, 2015. december 31-i hatállyal megszűnik.

(7)

(8) Az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXXVI. törvénnyel megállapított 2/B. §-ban foglalt követelményeknek 2013. január 1-jétől kell megfelelni.

(8a) Az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXXIII. törvénnyel megállapított 2. § (1) és (2) bekezdésében, 2/A. § (1) és (1a) bekezdésében foglalt rendelkezések a 2023. január 1. napján meglévő praxisjogokat és a feladat-ellátási szerződés szerinti jogokat és kötelezettségeket - a praxisjog elidegenítéséig vagy megszűnéséig, illetve a körzetnek az egészségügyi alapellátásról szóló törvény szerinti átalakításáig - nem érintik.

(9) Felhatalmazást kap

a) a Kormány, hogy

aa) a praxisjog megszerzésének és visszavonásának feltételeit és eseteit, a helyettesítés eseteit, valamint a praxisjog átengedésére vonatkozó szabályokat rendeletben megállapítsa,

ab) a praxiskezelőt kijelölje, valamint feladat- és hatáskörét, továbbá eljárásának szabályait rendeletben meghatározza,

ac) a praxiskezelő által nyújtott kamatmentes visszatérítendő támogatásra, valamint a praxiskezelő által szedett díjra vonatkozó részletes szabályokat rendeletben megállapítsa,

ad) a feladat-ellátási szerződés formai követelményeit rendeletben meghatározza,

ae) a praxisjog megszerzéséhez felvett hitelhez, illetve kölcsönhöz az állam által biztosított kamattámogatásra vonatkozó részletes szabályokat meghatározza,

b) az egészségügyért felelős miniszter, hogy a praxisjog alapján végzett tevékenység gyakorlásának és ellenőrzésének részletes szakmai szabályait, továbbá a helyettesítésre, a tevékenység végzéséhez szükséges szakképesítésre és az alkalmassági vizsgálatra vonatkozó szabályokat rendeletben meghatározza.

4. § Ez a törvény az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. március 11-i 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

